

2022

3rd Semester Examination

SANSKRIT (Honours)

Paper : C 7-T

[Indian Social Institutions and Polity]

[CBCS]

Full Marks : 60

Time : 3 Hours

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.*

1. अधोनिर्दिष्टेषु प्रश्नेषु सुरगिरा देवनागरीलिप्या च पूर्णवाक्येन दशप्रश्नाः समाधेयाः । 2×10=20

(क) भारतीयाचारव्यवस्थाः कथम् आविर्भूताः ?

(ख) ब्रह्मचर्यस्य उपकारिता प्रदेया ।

(ग) केन उपायेन वर्णसंकरो भवति ?

(घ) किं नाम षाड्गुण्यम् ?

(ङ) अर्थशास्त्रानुसारं राज्ञः गुणावली लिख्यताम् ।

(च) 'सभासमितिः' इत्यनेन किं बुध्यते ?

(2)

- (छ) मण्डलस्य कति भेदाः ? के च ते ?
- (ज) मनुसंहितानुसारं राज्ञः कर्तव्यं किम् ?
- (झ) नैतिकगुणरूपेण दश धर्माः लेखनीयाः ।
- (ञ) आश्रमेषु कः श्रेष्ठः ?
- (ट) आर्यावर्तस्य निर्माणं कैः जनपदैः अभवत् ?
- (ठ) सप्ताङ्गराष्ट्रस्य अङ्गानि कानि ?
- (ड) योगक्षेमपदस्य कोऽर्थः ?
- (ढ) नीतिवाक्यामृते राष्ट्रस्य किं लक्षणं प्रदत्तम् ?
- (ण) गान्धीगीता केन विरचिता ? ग्रन्थस्य उपजीव्यविषयः कः ?

2. टीका कार्या (चतुर्णाम्) ।

5×4=20

- (क) राष्ट्रशक्तिः
- (ख) षोडशसंस्काराः
- (ग) चतुराश्रमः
- (घ) सप्ताङ्गतत्त्वम्
- (ङ) शुक्राचार्यः
- (च) उपायचतुष्टयम्

(3)

3. अधस्तनेषु प्रश्नेषु द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ :

10×2=20

- (क) महाभारतमाश्रित्य कश्चन प्रबन्धो विरच्यताम् ।
- (ख) को नाम पुरुषार्थः ? सः कतिविधः ? तेषां स्वरूपं समुपवर्णयताम् ।
- (ग) शतपथब्राह्मणमवलम्ब्य सम्राजः राज्याभिषेकविषये नातिदीर्घः प्रबन्धः विरच्यताम् ।
- (घ) भारतीयसामाजिकप्रतिष्ठाने धर्मशास्त्रस्य अवदानं सविस्तृतम् आलोचनीयम् ।